

Nieuwsbrief

Februari 2026

Nieuws van de bestuurstafel

Onderstaand een aantal korte items uit de voorbije maand:

- Net als voorgaande jaren wordt het jaarverslag 2025 zoveel mogelijk digitaal aangeboden. Het jaarverslag 2025 vindt u op onze website: <https://heemkundekringdeurne.nl/wp-content/uploads/2026/01/Jaarverslag-2025-werkgroepen-en-bestuur.pdf>
- Onderstaand enkele wijzigingen in het jaarprogramma 2026 over Lezingen:
  - de lezing van 20 mei is vervroegd naar 13 mei
  - in oktober is de lezing niet op 22 maar op 21 oktober
- Op ons verzoek hebben medewerkers van het 'Energiehuis Slim Wonen' metingen in ons heemhuis verricht. Het vochtpercentage was (op dat moment) prima. Wel waren er een paar meer vochtige plekken bij de dorpels onder de ramen en laag aan de buitenmuren. Het CO2-percentage was (te) hoog. Hun belangrijkste advies was om voldoende te ventileren. In de praktijk betekent dat de deur op een kier te zetten of het kiepraam in de keuken te openen. Dit natuurlijk als er iemand aanwezig is. In de bibliotheek is het zaak om voldoende ventilatie achter de boeken mogelijk te maken.
- In het verleden werd het onderhoud aan de bomen en heggen bij het heemhuis door of namens 'Doornehof' geregeld. Uit navraag bij de eigenaar is gebleken, dat wij dit onderhoud zelf moeten regelen. In het vervolg zal dit onderhoud worden uitgevoerd door Hoveniersbedrijf Stefan Douven, die in overleg ook voor de afvoer van groenafval zal zorgen. Op de foto is te zien, dat twee medewerkers van het hoveniersbedrijf de leibomen voor ons heemhuis aan het snoeien zijn.

Namens het bestuur,
Jos Thijssen, secretaris

Snoeiwerkzaamheden aan de lofbomen bij het heemhuis

Algemene ledenvergadering woensdag 25 februari 2026

De Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) is op 1 juli 2021 ingegaan en heeft als doel de kwaliteit van bestuur en toezicht bij verenigingen en stichtingen te verbeteren. Ook kleine verenigingen zoals de onze moeten daar uiterlijk 1 juli 2026 aan voldoen. We hadden gehoopt, dat er versoepelingen zouden komen. Helaas is dat niet gebeurd.

We hebben de notaris opdracht gegeven om op basis van onze huidige statuten deze zodanig aan te passen, dat aan de vereisten van WBTR wordt voldaan. Het Huishoudelijk Reglement hebben we nu ook aangepast aan de nieuwe statuten.

Goedkeuring van deze statuten vereist een twee/derde meerderheid in een vergadering, waarin twee/derde van de stemgerechtigde leden aanwezig is. Deze Algemene Ledenvergadering (ALV) staat gepland voor woensdag 25 februari 2026. Mocht dit quorum niet worden gehaald, dan volgt er een tweede ALV op 11 maart 2026. Ongeacht het aantal aanwezige leden kan dan met een twee/derde meerderheid de aanpassing van de statuten goedgekeurd worden.

Voor aanpassing van het Huishoudelijk Reglement is een normale meerderheid in een ALV voldoende.

Over enkele dagen brengen we een extra nieuwsbrief uit met daarin de agenda voor de ALV van 25 februari. Daarin nemen we ook een link op naar de nieuwe Statuten en het Huishoudelijk Reglement op onze website. Tevens leggen we een versie van deze Statuten en het Huishoudelijk Reglement ter inzage in ons heemhuis.

Henk Rooseboom tijdens zijn presentatie

Verslag lezing '350 jaar protestanten in de Peel' 21 januari

Klaas opende de avond en verwelkomde de spreker: Henk Roosenboom, historicus en lange tijd werkzaam als leraar en archivaris. De zaal was gezellig bezet met ruim 60 bezoekers; 40 leden en 21 geïnteresseerden van buiten onze club.

Henk had zijn betoog goed ingedeeld en hield zich daar tijdens de lezing ook aan. Dat maakte zijn boodschap helder en duidelijk. Het was een beetje jammer dat zijn betoog soms onderbroken werd om "beeld en geluid" te synchroniseren. Ik zal me in dit verslag aan de leidraad van de spreker houden.

Na de Vrede van Munster in 1648 kwam het katholiek gebleven Brabant onder het bewind van de Staten-Generaal. Vanaf toen werd het protestantisme van Calvijn de staatsgodsdienst. De functies in onderwijs, openbaar bestuur en politie moesten vervuld worden door protestanten. Bij deze ommezwaai hoorde ook dat alle kerken aan de protestanten werden toegewezen. De bevolking bleef katholiek en kerkte in het geheim of in het Gelderse gebied. De protestanten die de opengevallen functies uitvoerden, waren mensen vanuit de Noordelijke provincies. Dit waren er maar weinig en zij stonden door de politieke situatie lijnrecht tegenover de oorspronkelijke bewoners. De 17de eeuw is een periode van confrontatie. De protestanten die hier woonden, waren de regeerders en hun gezinnen en de enkelen die vanuit andere streken hier met hun kennis aan het werk waren. Er waren ook toen al op kleine schaal ontginningen

In de 18de eeuw zetten Europese ontwikkelingen door, die ook van grote invloed waren in onze gebieden. De gewone man kreeg meer kansen en het eigen inzicht en het recht op eigen mening werden steeds meer aanvaard. Duidelijke tekenen hiervan waren o.a. de Verlichting en de revolutie in Frankrijk. Mensen leefden meer samen en het katholicisme kon zich in deze streken weer wat ontplooien. Dat betekende voor de katholieken een emancipatie en ze lieten dan ook van zich horen, maar het gaf hun geen gelijke rechten. De staatsgodsdienst bleef het Calvinisme, met alle gevolgen van dien. Het was een periode van confrontatie vanuit het groter wordend verzet vanuit katholieke zijde.

In de 19de eeuw kwam er samen met de grondwet die werd aangenomen een scheiding van kerk en staat. Dat betekende een verdere ontwikkeling en wettelijke gelijkstelling. Vrijheid van geloof leverde acceptatie van elkaar in onze streken op.

Wat wel de aandacht vraagt, is de massale ontginning van de Peel. De werkrachten waren vaak mensen uit protestante streken als Drenthe en Overijssel. In de Peel ontstonden protestante woonkolonies, soms ook opgezet door grote ontginners als Van

der Griendt. Met name de spontaan ontstane protestantse woongemeenschappen waren vaak heel arm. Maar in 1867 kreeg Helenaveen ook een kerkje en is het bijna tot de 21ste eeuw een zelfstandige protestantse gemeente geweest. Deze wettelijke gelijkheid en vrijheid van geloof betekenden niet dat er ook maatschappelijke gelijkheid was. De werkelijke acceptatie en integratie in de gemeenschap ontstond pas nadat de verzuiling in de 20ste eeuw zijn beste tijd gehad had.

Na deze lezing bedankte Klaas, Henk Roosenboom, voor deze interessante avond en hij verwees naar de volgende lezing die op 25 maart plaatsvindt in Den Draai, in de kleine zaal: Maarten van Rossems plundertochten op het Brabantse platteland, door Sander Wassing.

Marie-José Sluismans

Logo gemeente Deurne 100 jaar

Gemeente Deurne 100 jaar

Dit jaar bestaat de gemeente Deurne precies 100 jaar. Voor de gemeente is dit de aanleiding om elke maand om met een verhalenreeks stil te staan bij de rijke geschiedenis van Deurne, Vlierden, Liessel, Neerkant en Helenaveen. Dit in nauwe samenwerking met onze heemkundekring.

De verhalenreeks wordt gepubliceerd in het Weekblad voor Deurne en is ook te vinden op de website van de gemeente: [Gemeente Deurne 100 jaar](#) | [Gemeente Deurne](#)

Informatie van het BHIC

Het BHIC maakte ons erop attent dat op 1 januari 2026 weer nieuwe archieven openbaar zijn geworden in het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) in De Citadel in 's-Hertogenbosch.

Het BHIC speelt een cruciale rol in de openbaarheid van alle overheidsinstellingen in de provincie Noord-Brabant. Ze stellen overheidsarchieven beschikbaar, zodat iedereen inzicht kan krijgen in de documenten die de overheid heeft geproduceerd. Ook archieven van particulieren worden toegankelijk gemaakt. Zo dragen ze bij aan de transparantie van overheidsinstellingen, versterken ze publieke verantwoording en bevorderen ze een goed geïnformeerde samenleving.

Voor meer informatie raadpleeg de website: <https://www.bhic.nl/het-geheugen-van-brabant>

Nieuws van andere erfgoedverenigingen

Ook van andere erfgoedverenigingen krijgen we regelmatig hun ledenblad op papier of per mail toegestuurd. De papieren versie ligt dan in het heemhuis. De digitale versie kunt u op de betreffende website lezen.

Bezetting openstelling heemhuis op zondag

Voor de openstelling van ons heemhuis, elke 2e en 4e zondag van de maand, zoeken we nog een aantal vrijwilligers die bereid zijn gemiddeld vier keer per jaar als gastvrouw/-heer te willen optreden.

Meer informatie en/of aanmelden kan via [het secretariaat](#).

Voor de maand februari treden de volgende leden als gastvrouw/-heer op:

- 8 februari: Pieter Koolen en Piet Driessen
- 22 februari: Antoine van Baars en Anneke Boonstra.

Openingstijden heemhuis

- Elke 1^e maandag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor Genealogie
- Elke 1e maandag van de maand van 10.00-11.30 voor de bibliotheek
- Elke dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur
- Elke 3^e woensdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor DeurneWiki en DocuDataDeurne
- Elke 2^e en 4^e donderdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur voor fotoherkenning
- Elke 2^e en 4^e zondag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur

Uit Het Schetsboek van Deurne - Henry van den Berkmortel

www.heemkundekringdeurne.nl